

Un refugi per a la infància en el centre del dolor

La protecció de nens i nenes orfes o sense llar a causa de catàstrofes com el recent tifó de les Filipines evidencia la tasca i les prioritats de l'Unicef

Carme
ESCALES

Vacunes contra la poliomielitis i el xarampió per a més de 30.000 nens, 60 tones d'ajuda d'emergència com ara pastilles potabilitzadores d'aigua, sabó, kits mèdics, lones o suplementos nutricionals van aterrar a les Filipines després del pas del tifó Haiyan. «Al tallar-se els subministraments bàsics, la necessitat immediata eren aigua i sanejament, àmbits que l'Unicef lidera en situacions d'emergència», explica, des de la ciutat filipina de Tacloban, la responsable de Comunicació en Emergències de l'Unicef Comitè Espanyol, Diana Valcárcel.

El paper de Valcárcel, «explicar la situació dels afectats, particularment dels nens, i tot el que s'està fent per cobrir les seves necessitats», és un eix essencial en el sistema operatiu de l'Unicef. Ho és com a nexa entre la necessitat i l'altaveu mundial que són els mitjans de comunicació i també com a transmissor del benefici que reporta cada petit gra de sorra aportat, des de l'anonimat, per socis de l'Unicef -31.000 a Espanya- i ciutadans de tot el món que fan els seus dona-

tius, periòdics o espontanis, per ajudar a reduir la pobresa i l'exclusió social de nens i nenes a tots els països, amb especial atenció a les emergències que incrementen la vulnerabilitat de la població infantil, en guerres com la de Síria o en casos de devastació com la que va produir el tifó Haiyan al passar per les Filipines.

També una emergència, el desempament i les amenaces de fam i malalties per als nens europeus

«De 33.000 morts infantils el 1990, diaris i per causes evitables, hem passat a 18.000», diu Anna Folch

després de la segona guerra mundial, va ser el que va motivar, el 1946, la creació del United Nations International Childrens Emergency Fund (Fons Internacional d'Emergència de les Nacions Unides per a la Infància). El seu naixement va donar peu a la redacció, el 1989, de la

Convenció sobre els Drets del Nen que des d'aleshores és el full de ruta en la tasca mundial de salvaguardar la vida dels menors d'edat. «És el tractat internacional més ratificat de la història», puntualitza Anna Folch, que presideix l'Unicef Comitè Catalunya, una de les 17 autonomies patrones de la Fundació Unicef a Espanya. «Els 67 anys de l'Unicef demostren que situar els drets de la infància a les agendes polítiques dels països -avui treballa a 191 nacions- ha aconseguit canvis reals en la reducció de morts, pobresa i exclusió infantil. De 33.000 nens i nenes que morien l'any 1990, diàriament i per causes evitables, hem passat a 18.000», puntualitza Folch.

POC MÉS D'UN EURO // Amb l'aportació d'un euro i 20 cèntims, a través de l'enviament d'un SMS -al 28028 amb la paraula UNICEF, www.unicef.es- es pot tractar durant tot un dia un nen amb desnutrició, o procurar aigua i sanejament durant tres dies», detalla Folch. «És brutal la conversió d'aquesta petita inversió en benefici real», afegeix. Per això, quan ella rep la trucada d'algun dels grans aliats de l'Unicef a Catalunya, entre els quals hi ha la Fundació La Caixa, el Futbol Club Barcelona, l'empresa Jané, Tibida-

DADES D'INFÀNCIA.
A www.childinfo.org, l'Unicef mostra les seves estadístiques mundials

TRIBUNA

Més inversió per als nens

Jaume
CLUPÉS

Federació d'Entitats d'Atenció i d'Educació a la Infància i l'Adolescència

L'últim any hem sentit parlar àmpliament de la situació d'emergència social que afecta milers de nens a Catalunya. Els mitjans de comunicació han dedicat molt espai a tractar temes com

la malnutrició infantil, la falta de beques i ajudes per cobrir necessitats bàsiques i la incapacitat de les famílies per fer front a despeses com la calefacció de la llar, una qüestió que, encara que no es destaca, afecta especialment els nens, com va posar en relleu la FEDAIA el 2012 en el seu informe Pobresa Infantil a Catalunya.

No obstant, aquestes informacions poques vegades esmenten com hem arribat fins aquí i el fet que la falta de polítiques específiques que afavoreixin el benestar de la infància són les que han col·locat

La falta de polítiques per al benestar infantil col·loca Catalunya i Espanya a la cua de la UE

Catalunya i Espanya a la cua de la UE en aquesta matèria.

Segons l'Enquesta de Condicions de Vida, a Catalunya un 26,7% dels

nens viuen per sota del llindar de la pobresa. Aquesta xifra no és producte només de la crisi econòmica. Abans, la pobresa infantil se situava al nostre país en taxes que fluctuaven entre el 18% i el 20%, una de les més altes de la Unió Europea i superada només per països com Bulgària i Romania.

Històricament la despesa en prestacions socials per fill a càrrec ha estat a Espanya una sisena part del que s'inverteix com a mitjana a la resta de la UE. La infància tampoc ha estat prioritària a l'hora d'elaborar polítiques públiques ni

a Catalunya ni a Espanya, que, no obstant, sí que han tingut en compte a altres col·lectius. Els professionals que treballem dia a dia amb els nens més vulnerables, creiem que ha arribat l'hora que la infància es converteixi en una prioritat.

Un primer pas per avançar en aquest camí seria situar la infància en el focus de l'atenció pública. Un article de reflexió elaborat recentment per a la FEDAIA pel professor de la Universitat de Saragossa Pau Marí-Klose posa de manifest com malgrat les altes taxes de pobresa infantil que exhibeixen Catalunya i Espanya, aquest problema segueix sent invisible. En cap enquesta apareix entre les principals preocupacions dels ciutadans, a diferència del que passa, per exemple, amb l'atur i els desnonaments, que, paradoxalment, afecten amb més intensitat

UNICEF

bo, Melià o l'Hotel Arts, entre altres, les xifres es multipliquen. «Les grans empreses fan aportacions concretes a un projecte, i és un impacte que emociona», afirma Folch.

«Caminant pels carrers de Tacoban, la gent s'acosta a donar les gràcies», declara Diana Valcárcel. «Però la seva pèrdua és molt gran i necessiten molt suport per tirar endavant», apunta des de les Filipines, on l'Unicef treballa des del 1947. Ho fa gràcies a oenagés locals o internacionals, com Metges sense Fronteres, amb les quals l'Unicef distribueix les tasques principals per procurar aigua i sanejament; nutrició; educació i protecció. I, per fer-ho, ha posat en marxa els denominats Espais Amics de la In-

«A les Filipines, l'Unicef treballa des del 1947 en col·laboració amb oenagés locals i internacionals»

fància. «Són llocs on els nens juguen, fan activitats educatives, lúdiques i esportives, i reben suport psicossocial per afrontar el trauma que han sofert», diu Valcárcel. «Identifiquem els que han quedat separats de les seves famílies, més vulnerables a l'abús o la violència, i als Espais Amics els ajudem a recuperar la sensació de normalitat», explica la membre de l'Unicef a les Filipines.

L'actuació allà, o a Síria, és la punta de l'iceberg i un dels pilars -l'emergència- de la feina diària de l'Unicef al planeta, «una carrera de fons» -en paraules d'Anna Folch- per assegurar la supervivència de nens i nenes de 0 a 5 anys, la qualitat de la seva educació, la prevenció de la sida en ells i la seva protecció davant de qualsevol abús. ≡

els nens. Fins i tot el Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS) s'ha oblidat en alguna ocasió dels nens al preguntar quin col·lectiu mereix més protecció social.

Benefici social

Aquest document també subratlla un fet en què la FEDAIA insisteix des de fa temps: invertir en polítiques que garanteixin el benestar de la infància a curt i a llarg termini ha de ser una prioritat no només per qüestions ètiques sinó també perquè és un benefici per a la societat.

Invertir en infància representa un estalvi important. En països com els EUA el cost total de la pobresa infantil representa fins al 4% del PIB del país. Una xifra que sorgeix principalment del cost provocat per la disminució de la productivitat deri-

Invertir en els menors és garantia que els sistemes de benestar siguin sostenibles

vada de la falta de capital social i per l'augment de despeses com les sanitàries (els pobres tenen més problemes de salut).

Encara que ni Catalunya ni Espanya han calculat quin és el percentatge del seu PIB que es perd a causa de la pobresa infantil, és un capital social que s'està dilapidant i que pot ser clau per a la manutenció dels estats del benestar en un mo-

ment en què es posa en qüestió la capacitat de les societats europees per sostenir-los. Creiem que és possible que l'actual sistema necessiti algunes reformes, però també estem convençuts que hi ha zones en què l'acció de l'Estat i les administracions és insubstituïble. És necessari dissenyar fórmules per finançar aquestes polítiques, i potenciar i garantir la creació de capital social és una d'aquestes polítiques.

Creiem que el nostre país ha de fer un esforç per desenvolupar polítiques que posin la infància en el primer lloc de l'agenda política. No podem pensar només a curt termini. Invertir en infància és un imperatiu ètic i la millor garantia que els sistemes de benestar europeus siguin sostenibles. ≡

Aplaudint el '42'

Marc VIVES

Director BOX 21 de la Fundació Itinerarium

Moltes vegades puges a un avió i no saps què fer tantes hores. Tornava de Buenos Aires a Barcelona amb l'Anna després que el River Plate portés la seva tipografia en un preciós acte de sensibilització a l'estadi Monumental, davant de 60.000 persones. Tenia ganes de desconnectar una mica i em vaig posar a veure una pel·lícula enmig de l'habitual incomoditat del seient. Em va cridar l'atenció un dels títols: 42. Des del primer minut m'hi vaig enganxar. Una història real d'una persona que ha passat a ser immortal. Gràcies a ell cada any anem una mica més enllà en favor dels drets de totes les persones, totes, sense diferències de cap mena.

El dia 15 d'abril de l'any 1947 Jack Robinson va ser el primer jugador de beisbol de color que debutava a la Gran Lliga Professional dels Estats Units. Robinson rebia cartes amenaçants de mort, els llançadors de pilotes apuntaven a la seva cara i fins i tot li tiraven gats negres al camp. Malgrat la difícilíssima pressió, mantenia el control. Sabia que el seu testimoni era una acció per a la història que ajudaria segurament a la integració de milions de persones en el futur. I ho és fins al dia d'avui i per a tota l'eternitat.

Cada 15 d'abril

Cada 15 d'abril tots els jugadors de la Mayor League Baseball llueixen el número 42. Tots. Sense cap excepció. Costa fins i tot distingir-los. I el 1997 -amb motiu dels 50 anys del seu debut- la totalitat dels clubs es van posar d'acord per retirar el 42 de totes les equipacions. Una clara mostra de la força de sumar capacitats.

Arribava a Barcelona content d'haver conegut aquest fet històric i també de descobrir River Sin Barreras, l'àrea social del River Plate,

que compta amb cinc disciplines: futbol per a persones cegues, natació, bàsquet amb cadira de rodes i el golbol, especialitat també per a persones amb dificultats visuals, similar a l'handbol, on es tracta de fer gol a una gran porteria jugant amb una pilota que porta un cascavell.

M'agradaria veure més clubs a Europa amb iniciatives com aquesta. Juguen amb l'equipació del River Plate. Com els professionals. El club n'està orgullós i treballa per tenir el màxim nombre de jugadors a la selecció nacional. A les xarxes expliquen els seus resultats com si es tractés del mateix equip de Primera Divisió de futbol. I parlant de futbol, també vam descobrir una lliga de futbol especial amb 1.300 esportistes procedents de 50 organitzacions socials de l'Argentina.

Imatge d'un partit de futbol sala de cecs.

M'agradaria veure més clubs esportius d'Europa amb iniciatives com River Sin Barreras

L'acció de l'Associació Civil Andar es va crear l'any 1998 amb la voluntat de ser una eina d'inclusió social. Amb espais comunitaris on les persones amb més dificultats i les que tenen menys comparteixen la mateixa passió. Les finals de la 16a temporada de la lliga de futbol es van desenvolupar a les instal·lacions del mateix River Plate.

És una alegria difícil de descriure veure tots els nois i les noies tan feliços. La seva lluita, com la del mateix Jack Robinson, té recompensa i cada dia descobrim una societat millor. L'esport, fantàstic per si mateix, ens demostra així que és molt més que una pilota que corre. ≡